

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Joh. Jonstoni Thaumatographia Naturalis

Jonston, Jan

Amstelodami, 1661

Caput VII

urn:nbn:de:bsz:31-97032

ovorum numerum patient. Sed ita geniti pulli, nullam postea sobolem procreabunt, ut alia animalia, quæ ex diversis generibus nascuntur. Sunt in Ancyra, quæ voce cornuum imitantur sonitum, qualia inflare solent per dispositos equos iter facientium duces. *Auger.* Libertatis tam sunt amantes, ut per totum trienium in corbe nutritæ, si occasio decūt, aufugiant. Ferarum in Septentrione tanta est copia, ut cunctas ferre aquas cooperant. Nonnisi autem in tepidis vivunt. Ne hyeme glacie constringantur, naturæ instinctu circulariter & obliquè natantes, eas apertas servant, tantumque vociferantur, ad magnam viarum inde audiantur distantiam. Frigoris superatæ vehementia, in sublime elatæ, mare peunt. *Olaus lib. 19. c. 6. A-*
vem Emme. Hollandi ex lava secum adduxere. Cy-
*eni duplēcē habet magnitudinem, colore nigra, pen-
 nisque nigris vestita. Sed ex singulis originibus binz
 procedunt, quæ struthionis æmulæ. Alis caret & lin-
 gua. In capitib corona, peltam habat durius testitudi-
 nis, peltae similem. Nō pōma tantum pugni magni-
 tudine, sed & glaciei frusta, ardentes denique pru-
 nas, absque noxa deglutiebat. *Aldrovand.**

C A P U T VII.

D E A V E B E R N I-
C H I A.

Avis est in Britannia, quam Berniclam, Bernichiam & Brantam Angli appellant, Scotti nomine *Clak-*
guse dignantur. Fero est ansere minor, pectore aliquo-
 usque nigro, cetero cinereo. Anserum ferorum modo
 volat, strepit, paludes frequentat, & segetem depo-
 pulatur. De ortu illius magna est inter doctos contro-
 versia. Nam quidam ex putrescentibus lignis, qui-
 dam ex pomis, quidam ex fructu foliis congo-
 lleratis simili, qui cum oportuno tempore deci-
 dit in subjectam aquam, reviviscit, convertitur
 que in avem vivam, oriti existimant. Crescit illa
 in

in Iolla Pononia
 in opinione sun
 Gass. Magius, Gr.
 latius & nonnulli
 proposa inspectione
 via inducere, pull
 man. Sed ut hac
 ratio a ferar. fi
 illi longo oratione
 via animaduertat
 Relat. jam, in quoque
 pallax, quoque
 his insulis credan-
 jam tempore fud
 differeat. Mari
 procreandi via ge
 re. Variissimum
 tenorissimum. Et
 tralix, primum
 sensim erat cap
 edunt. Demum
 justam pervener
 reliquias nos
 quod luce claris
 diringentes, non
 visum est. Nam
 illius hujuscem
 sit, rei norerat
 bus, ad loci illiu
 minatione. Ita
 facta, ingens co
 milium, altis ad
 mata habentibus
 ovum; inter qua
 planter erant. In
 mino in templo
 compertant, ubi
 perforatum. Huj
 illa appellatur, ac

IRANDA
en. Schia gentipoli,
oceanone, ut alii om-
us nascuntur. Suni in hor-
tancor sonium, qualia
os iter facientium doce-
amantes, ut per conve-
si occasio deat, cum
tanta et copia, ut rati-
onum autem in repidis
ringantur, natura illi-
tantes, eas aperas les-
ad magnam viam
igitur superata veteri-
tum. Olaus lib. 19.6.
lava fecum addidit
udinem, colore nigra,
lignis originibus
remulsi. Alis catet &
iam habet duarum telli-
stra tantum pugnare
a, ardentes denique
bat Aldrovandi.

J T VII.
BERN.
II A.

quam Berniclam, Reni-
pellant, Scotti nominis
anfecte minor, peccato
teo. Anterior ferentur
frequentat, & frequenti-
nagna eis inter doctores
ex parte cunctis lignis
dam ex fructu foliis obo-
dam aporum tempore
am, terribiliter, conser-
vata exquisitamente. Credit

A V I U M. 247

in Insula Pomerania in Scotia versus Aquilonem. Et hu-
jus opinionis sunt *Isidorus*, *Alexander ab Alexandro*,
Olaus Magnus, *Gesnerus*, *Boëtius* & alii. E contra *Al-
bertus* & nonnulli ex coitu generari assertunt. Batavi ex
propria inspectione in Groenlandia, Barnicles, quæ o-
vis incubarent, pullosque educarent, sese invenisse affir-
mant. Sed ut hæc consistere possint, cum ex putridis
nata ova ferant; sic evidentissimum videtur, quod de
illis longo orationis tractu, *Boëtius* prodidit. Ut qui-
vis animadvertis fabulosa ista esse, adjiciam.
Restat jam, inquit ille, de Anseribus quos Clagis ap-
pellant, quoque vulgo perperam in arboribus nasci in
bis insulis credunt, & qua hujus rei cognoscenda multo
jam tempore studiosi, re diligenter explorata cognovimus,
differere. Mari enim illis interjecto, mihi magis eorum
procreandi vis quedam inepte videtur, quam alicui alii
rei. Variis enim modis, rurum in mari semper provenire
conspeximus. Etenim si lignum in id projicias, temporis
tractu, primum in eo excavato vermes nascentur, qui
sensim enatis capite, pedibus atque alii plumas postremo
edunt. Demum anseribus magnitudine aquales, cum ad
justam pervenerint quantitatatem, cælum petunt, avium
reliquarum more, remigio alarum per aera delati. Id
quod luce clarius, anno a partu virgineo, millefimo qua-
dringente, nonagesimo pluribus spectantibus in Buchania
visum est. Nam cum in ea ad Pethschlege castellum, flu-
ctibus hujuscemodi lignum quoddam ingens delatum
esset, rei novitatem, qui primi confixerant, admiranti-
bus, ad loci illius Dominum accurentes, rem novam
nunciant. Is adveniens trabem serra dividi jubet; quo
facto, ingens confessim appareat multitudo partim ver-
mium, aliis adhuc rudibus, aliis membra quedam for-
mata habentibus, partim etiam formatarum perfecte à-
vium; inter quas quedam plumas habebant, alia im-
plumes erant. Itaque rei miraculo stupente jubente Do-
mino in templum Divi Andreae, Tira, lignum illud
comportant, ubi & hodie manet, sicuti erat, a vermis
perforatum. Hujus simile duobus subinde annis in Thaü
estu appulsum, ad Brunthe castellum, multis accurenti-
bus

bis ostensum est, quod exinde duobus rursum annis Letha
portu Edinburgensi universum populum spectare conti-
git. Ingens enim navis, cui insigne ac nomen Christophori
erat, ubi tres perpetuos annos, ad unam Hebridum in an-
choris constitisset, hic reducta atque in terram subducta,
plena omnia exes trahibus qua mari semper mersa fue-
rat, vermium hujuscemodi, rudium partim, aut perse-
ctam nondum avis formam habentium, partim jam ab-
solutorum ostendit. Caterum cavillari id quispiam pessit,
arborum truncis ac ramis in Insulis illis natarum, hanc
virtutem inesse, Christophorum quoque illam extrabi-
bus Hebridianis contextam asserens. Itaque quod ipse ab
hinc septem annis vidi, haud gravabor in medium addu-
cere. Alexander Gallovidianus, Kilkendensis Ecclesie
pastor (vir preter insignem probitatem, rerum adnaran-
darum studio incomparabilis) cum extracta alga marina
inter caules & ramos, à radice statim pariter, & usque
ad cacumen enatos, qua conjunguntur, conchas adnatas
videret, rei novitate attonitus, mox cognoscendi studio
eas aperit, ubi magis multo quam antehac obstupefa-
ctus, constituit. Non enim pisces in testis conclusum com-
perit, sed (dictu mirabile) avem. Itaque ad me extem-
plo, quem ejusmodi rerum cognoscendarum, jam olim
magna cupiditate detentum noverat, celeriter accurrit,
remque omnem monstrat, non magis rei miraculo obstu-
pefacto: quam re tanta ac tam inaudita conspecta, le-
to. Hac enim re satū constare arbitror, non hac pro-
creandarum avium semina, aut truncis aut arbo-
rum inesse fructibus, sed ipsi Oceano, quem Maro &
Homerus patrem rerum haud temere appellavere. Ve-
rum quantum id fieri videbant, cadentibus in aquam
arborum ad littus positarum pomis, ut temporis tractu
ex illis ea apparerent volucres alites, in eam sententiam
abducti sunt, ut poma in illas ipsas commutari opinia-
rentur, &c. Haec tenus Boerius. Tibi judicium permitti-
tur, Lector: Ego Dei. veneror potentiam; & ad finem
classis Appendix loco quædam ex discursu Majeri de
volucre arborea adjicio.

C A -

A
C A
DE BUB
R FB'lo in ripibus nu-
traliquando in-
notradetur, quod
date capiunt perver-
partem, mari fove-
pli oleo è lampadi-
tapi, sed & lepo
Cerebrum ejus cu-
glutinat. Catarh-
ber, si verum ei
perpetrat in altera
hinc mas atripili-
jicix, somnia unda
blime ferunt com-
repetitivis vicibusC
D E C
& C AColurio in dum-
cer malco, la-
etica. In eo palli-
di similes, ut vi-
rum quia volat,
capit advolante,
inclusam vider a
malgas pastorum
volvitur oberribus
ria ubi emitoribus
tunc crescas. Pla-
viter, noctu per-